

Inleiding solo-exposities Maaïke Nijlusing & Geke Uit de Bosch

04.03.10

Er wordt ons vaak gevraagd hoe we bij galerie Vonkel onze kunstenaars selecteren. Daarom een kijkje achter onze schermen en die van de eigentijdse kunst in Nederlands.

Alles begint eigenlijk bij de redelijk vastomlijnde segmentering in de kunstwereld. Feitelijk bestaan er drie circuits: het amateurkunstcircuit, het zogenaamde commercieel-professionele circuit en wat ik voor het gemak het conceptueel-professionele circuit noem.

Bij Vonkel richten we ons op die twee laatste, waarbij Vonkel / Thuis het eerste vertegenwoordigt en Vonkel / Nu'e kunst het tweede.

Het commercieel-professionele circuit richt zich hoofdzakelijk op de verkoop van kunst vanuit esthetische overwegingen. Doelgroep is dat publiek dat bij binnenkomst zijn oordeel laat afhangen van of het de tentoongestelde werken mooi vindt of niet. In Den Haag concentreren de meeste commercieel-professionele galeries zich op het Noordeinde. Bij Vonkel hebben we ervoor gekozen deze lijn gestalte te geven in de vorm van een woonkamergalerie. Het hoofddoel van de kunstkopers in dit segment is immers een mooi werk als aanvulling op hun interieur.

Het conceptueel-professionele circuit richt zich op het tentoonstellen en verkopen van kunst vanuit inhoudelijke overwegingen. De belangrijkste criteria voor deze kunst, door de incrowd 'kunst met een grote K' genoemd, zijn vernieuwing, bijdrage aan de ontwikkeling van de kunst en communicatie. Galeries die zich in dit circuit begeven, vind je in Den Haag vooral rondom het Westeinde en de Toussaintkade. Vonkel Nu'e kunst richt zich bij uitstek op deze vorm van kunst en legt zich toe op actueel, inhoudelijk werk van Nederlandse bodem.

Het is een misvatting dat kunst uit het commerciële circuit per definitie technisch minder goed is dan die uit het conceptuele circuit. De doelstellingen verschillen eenvoudigweg en dat maakt het karakter van de kunstvormen anders. Veel 'ambachtelijke' schilders uit het eerste circuit zijn technisch vaardiger dan hun collega's uit het tweede; toch zullen zij vanwege de aard van hun werk eerder of uitsluitend vertegenwoordigd worden op de Open Art Fair en niet op de Art Amsterdam.

Hoe komen Geke Uit de Bosch en Maaïke Nijlusing nu bij ons terecht? En waarom labelen we ze als Thuis of Nu'e kunst?

Het werk van Geke Uit de Bosch kan worden omschreven als abstract en oogt naïef. Het heeft als hoofddoel de kijker te behagen en is hoofdzakelijk gebaseerd op de fantasie van de kunstenaar. Daarmee hangt het uitstekend bij ons Thuis. Wat niet wegneemt dat het staat in een lange kunsttraditie. Vorig weekend bezochten we de expositie Kandinsky en de Blaue Reiter in het Gemeentemuseum. Of de claim van de conservators terecht is dat Kandinsky beschouwd kan worden als de eerste echte abstracte kunstenaar, weet ik niet. Dat hij een zeer belangrijke rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van het expressionisme en met zijn werk de schilderkunst op zijn kop heeft gezet, is ontegenzeggelijk waar. Samen met de kunstenaarsgroep van de Blaue Reiter liet hij zien hoe gevoel aan de basis kan liggen van de menselijke waarneming en dat je dit in kunst kunt vertalen. Hiermee heeft hij duizenden kunstenaars geïnspireerd. In zijn tijd was Kandinsky overduidelijk een vernieuwer en daarom wordt hij om die reden tot de conceptuele stroming gerekend. Zou hij echter

vandaag de dag met dit werk komen, ervan uitgaand dat dan iemand anders aan het begin van de 20^e eeuw het expressionisme had doen ontstaan, dan zou hij in het hokje van de commercieel-professionelen worden geplaatst. Zo zien we hoe de tijd hokjes verplaatst. Is het werk van Uit de Bosch dan helemaal niet vernieuwend? Op wereldschaal misschien niet. Maar het is wel interessant om te zien hoe een kunstenaar in onze tijd de vertaalslag maakt en daar toch weer nieuwe wegen voor vindt. Wit in wit in wit bijvoorbeeld. Draden als potloodstrepen. Naïeve expressievormen zonder letterlijk figuratief te worden. Als we dan toch een kwalificatie moet geven: mooi!

Is vernieuwing de hoofdfactor die Maaïke Nijlunsing onder Nu'e kunst plaatst? Eerlijk gezegd niet. De bijdrage aan de ontwikkeling van de eigentijdse kunst en de communicatie zijn dat echter wel. Om met dat laatste te beginnen: het werk oogt gezellig, zacht getint, maar bij nadere inspectie krijg je als toeschouwer toch een unheimisch gevoel. Is zo'n lege, opengebroke fabriek wel zo gezellig? Zijn die herkenbare brandpoorten en die uniforme flatgebouwen in het echt ook zo charmant? Voor je het weet zit je in het doek en besef je dat je er misschien liever uit had gebleven. Dat is ook waar het om draait. En daarmee zijn we gelijk ook in de bijdrage van Nijlunsing aan de ontwikkeling van de kunst beland. Zij worstelt waar andere kunstenaars van nu ook mee worstelen en wat ik het best kan omschrijven als het dilemma van het individu in zijn hedendaagse omgeving. Hoe verhoudt een grootstedelijke, geïndustrialiseerde omgeving zich tot een mens met zijn kleine emoties? Hoe overleven wij die in de basis niet zoveel verschillen van onze 18^e eeuwse evenbeelden, in een wereld die zo drastisch veranderd is, technisch en wereldomvattend is geworden? Voorbeelden van kunstenaars die in de afgelopen decennia gestalte geven aan dit dilemma zijn er voldoende. Het GEM besteedde bijvoorbeeld aandacht aan de jonge, Duitse kunstenaars: Tjebbe Beekman, David Schnell en Mattias Weichman. Flore de Koning en Myra de Vries zijn goede Nederlandse representanten. Evenals bijvoorbeeld een recent afgestudeerd kunstenaar als Lizette Huizenga, waarvan we het werk lieten zien tijdens Lichting '09. Waarin onderscheidt zich dan het werk van Nijlunsing? In haar meesterlijke controle over de technieken die ze functioneel toepast. En in de bijna traditioneel landschappelijke manier waarop ze verstedelijking verbeeldt. Maar dat is mijn mening. De tijd zal het leren.

Thierry Reniers

